

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.IV.21.392/2019/4.

**A tanács tagjai:**

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

**A felperes:**

...IV. emelet)

**A felperes képviselője:**

Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd)

**Az alperes:**

I. rendű

II. rendű

**Az alperesek képviselője:**

Dr. Dobrádi Ügyvédi Iroda (2030 Érd, Nyitra u. 16/A., ügyintéző: dr. Dobrádi Tímea ügyvéd)

**A per tárgya:**

Sajtó-helyreigazítás

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:**

A felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.396/2019/4.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Fővárosi Törvényszék 2.P.20.500/2019/11.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles külön felhívásra megfizetni az államnak.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## I n d o k o l á s

### A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] ... polgármestere 2019. február 6-án Facebook bejegyzést tett közzé, amelyben a városgondnoksághoz intézett, feliratok eltávolítására vonatkozó ellenzéki kérdésre utalva, egyebek között azt fejtette ki, hogy ... polgármestereként nem feladata a városgondnokság napi ügyeibe avatkozni, azt azonban határozottan kérte, hogy a személyét „akasztással és lincseléssel fenyegető, hazug, rágalmazó és trágár firkálmányokat is hagyják érintetlenül."
- [2] A felperes a polgármester bejegyzésére a Facebookon reagált egyebek között a következőket írva: „Meggyőződésem, hogy engem és nagyon sok embert sért, hogy a közösségbe beadott adóforintjait arra használják fel, hogy a magántulajdonon megjelenő, a ... sértő, mocskolódó megjegyzéseket eltakarítsák.(...)Nem a város dolga az ...-pártot tisztára mosni, vagy ha igen, akkor április 8. előtt miért nem takarította le a város a mocskolódó feliratokat pl. rólam? (... )Az nem volt városkép rombolás, hogy levágott fejfel ábrázoltak???"
- [3] Ezt követően 2019. február 8-án az I. rendű alperes által szerkesztett honlapon „Jönnek a Lenin-fiúk?" címmel jelent meg cikk.
- [4] A cikk arról adott hírt, hogy ... trágár és gyalázkodó szövegek, néha halállal fenyegető falfirkák jelentek meg, amelyek eltüntetése a szerző szerint az aggódó ellenzéket zavarja. Arról tájékoztatott, hogy „magukból kivetkőző állatias emberek a trágár szavakat úgy csapják fel házfalakra, táblákra, mintha szemernyi gátlás sem lenne bennük, akár lincseléssel, halálosztással fenyegetnek embereket, embercsoportokat, köztük a polgármestert". A városgondnokság több helyen megkezdte a takarítást, a szerző szerint feltételezhetően azért, mert az ott dolgozók szemét is zavarta a mocskok, nemhogy például édesanyákét, édesapákét. Idézte, hogy a polgármester mégis határozottan leszögezte a közösségi felületén az ellenzéki sajtó és politikusok kérdéseire válaszolva, hogy polgármesterként nem feladata a városgondnokság napi ügyeibe avatkozni. Kérte továbbá, hogy a személyét „akasztással és lincseléssel fenyegető hazug, rágalmazó és trágár firkálmányokat is hagyják érintetlenül." A szerző szerint demokratikus politikusként vallja a polgármester, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem sérülhet. Ezt követően arról számolt be a cikk, hogy mindezek ellenére a felperes többek között azzal rukkolt elő a közösségi oldalon: „Meggyőződésem, hogy engem és nagyon sok embert sért, hogy a közösségbe beadott adóforintjait arra használják fel, hogy a magántulajdonon megjelenő, a ... sértő, mocskoló megjegyzéseket eltakarítsák." A cikk mellé egy falfirkákat ábrázoló fényképet is mellékeltek, a fénykép alatt a következő felirattal: „Vannak olyan feliratok is, amelyek nyomdafestéket nem tűrnek."

## **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [5] A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest, hogy az I. rendű alperes a fenti cikkében azt a való tény, miszerint a felperes a közösségi oldalán felszólalt az ellen, hogy a magántulajdonban álló felületekről az azokon megjelent ... sértő feliratokat az önkormányzati cég közpénzből takarítja le, abban a hamis színben tüntette fel, mintha a felperes az ellen tiltakozott volna, hogy az önkormányzati cég a polgármestert halállal fenyegető üzeneteket is eltünteti.
- [6] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Védekezésük szerint az I. rendű alperes idézett a felperes véleményéből, azt hamis színben nem tüntette fel. A valóságnak megfelelően tájékoztatta olvasóit a téma körül a közösségi oldalon kialakult vitáról, az ott közzétett bejegyzésekből szó szerint idézett.

## **Az első- és másodfokú ítélet**

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az alábbi helyreigazító közleményt tegye közzé: „Helyreigazítás: ... által írtakat hamis színben tüntettük fel.” „Helyreigazító közlemény: 2019. február 8. napján a ... honlapon közzétett „Jönnek a Lenin-fiúk?” című online cikkében I. rendű alperes azt a való tény, hogy ... a közösségi oldalán felszólalt az ellen, hogy a magántulajdonban álló felületekről, az azokon megjelent ... sértő feliratokat az önkormányzati cég közpénzből takarítja el, abban a hamis színben tünteti, mintha ... az ellen tiltakozott volna, hogy az önkormányzati cég a polgármestert halállal fenyegető üzeneteket is eltünteti.”
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában annak tulajdonított jelentőséget, hogy az I. rendű alperes a saját cikkéhez archív felvételként csatolt fotót, a cikk megírásakor nem nézett körbe a városba, nem bizonyította ezért, hogy a cikk megírásakor gyalázkodó, halállal fenyegető feliratok voltak egyáltalán ... utcáin. Megítélése szerint a felperes Facebook üzenetét teljes egészében vizsgálva a felperes kifejezetten a ... becsmérő feliratok eltakarítására reagált, a polgármestert akasztással fenyegető feliratok tekintetében megjegyzést nem tett. A ... sértő mocskoló kifejezés nem azonos a polgármestert érintő, az ő halálát kívánó megjegyzésekkel. A rendelkezésre álló Facebook bejegyzésből egyértelmű, hogy a városvezetés közpénzen, a ... becsmérő új feliratokat távolította el, és ezzel kapcsolatban jegyezte meg a felperes, hogy a rá vonatkozó korábbi falfirkákat nem távolították el, pedig azok jóval durvábbak voltak. Helytállóan hivatkozott a

felperes arra is, hogy a bejegyzéseket nem teljes egészében idézték, és ezáltal abban a hamis színben tüntette fel a hozzászólást, mintha a felperes az ellen tiltakozott volna, hogy az önkormányzati cég a polgármestert halállal fenyegető üzeneteket is eltünteti.

- [9] Az alperesek fellebbezése folytán a másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [10] A jogerős ítélet a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel kiemelte, hogy a jogsértés elbírálásánál tekintettel kell lenni a szövegkörnyezetre, az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni. Jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a felperes önkormányzati képviselőként közszereplő a sérelmezett írás tárgya, alapja pedig egy közérdekű vitában kifejtett álláspontját tükröző Facebook bejegyzés. Ebben a tekintetben a rá vonatkozó - akár tényállításokkal is terhelt - véleményeket, kritikákat - a 7/2014. (III.7.) és 13/2014. (IV.18.) AB határozatokban írtakra is figyelemmel fokozottabban köteles túrni a felperes.
- [11] A jogerős ítélet indokolása valós tényként rögzítette a polgármester 2019. február 6-i Facebook bejegyzését, valamint a felperesnek a polgármester bejegyzésére szintén Facebook-on adott reakcióját. A másodfokú bíróság értékelése szerint a cikk erről a közérdekű vita keretében megjelent üzenetváltásról számolt be. Az írás a Facebook bejegyzéseket ugyan csak részleteiben, de szövegűen közli, mindkét fél reakcióit ismerteti, a kiemelt részletek a bejegyzések lényegi tartalmát nem változtatták meg. Hangsúlyozta, hogy a felperes vitathatatlanul a polgármester bejegyzésére reagált, ismerve annak tartalmát, ezen belül azt is, hogy a polgármester az őt akasztással, lincseléssel fenyegető falfirkákra is megjegyzést tett. A felperes pedig ennek ismeretében sérelmezte, hogy a közpénzt a magántulajdonban álló ingatlanokon megjelenő, a ... sértő, mocskolódó bejegyzések eltávolítására használja fel az önkormányzati cég. Ezt támasztja alá, hogy a felperes válaszában maga is kifogásolta, hogy az őt fej nélkül ábrázoló falfirkák a városgondnokságot nem zavarták, azokat nem takarították el. Nem tulajdonított jelentőséget ezért annak, hogy a falfirkák mikor jelentek meg, továbbá annak sem, hogy az I. rendű alperes a cikk illusztrációjaként archív fényképfelvételt közölt.
- [12] Indokolása szerint a bejegyzések az írás további részeivel, illetve címével történő együttes értelmezésük során sem nyernek más értelmet. A cikk a valóságot szövegösszefüggésben vizsgálva, értelmezve sem tünteti fel hamis színben, a tényálláselemeket nem csoportosítja akként, hogy az azzal az átlagolvasó téves következtetés levonására indítsa. Az írás a való tényeket nem helyezi olyan összefüggésekbe, amelyekből az tűnne ki, hogy a felperes kifejezetten a halállal fenyegető üzenetek eltávolítása ellen is tiltakozott.

## **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [13] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet hatályában fenntartása érdekében.
- [14] Felülvizsgálati kérelmét az Smtv. 12. § (1) bekezdése és a PK 12. számú állásfoglalás téves alkalmazására alapította. Megítélése szerint téves az a másodfokú bírósági megállapítás, miszerint az alperesi cikk a felperes és a polgármester Facebook bejegyzéseinek tartalmát szöveghűen idézte és tárta az olvasók elé. A cikk álláspontja szerint a bejegyzésekből csupán egy-egy részletet közöl, kiemelve azokat a szövegek teljes kontextusából, és olyan környezetbe helyezi azokat, amelyben más értelmet nyernek.
- [15] A felperes esetében az átlagolvasó számára is azt a jelentést tartalmat közvetíti, hogy a felperes, hasonlóan az úgynevezett Lenin-fiúkhöz, akik közismerten politikai ellenfeleik kivégzésére hívtak fel, a polgármester halálával fenyegető falfirkák eltávolítását ellenzi. Ez azonban a valóságnak nem felel meg, hiszen a felperesi közlés apropóját az adta, hogy a ... és nem konkrétan a polgármestert, főleg nem az ő életét sértő feliratokat takarítja el a városgondnokság közpénzen.
- [16] Egyetértett a perbeli üggyel azonos tartalmú közlések kapcsán eljáró másodfokú bíróság jogerős ítéletének indokolási részleteivel, mely szerint a cikkből nem állapítható meg, hogy a városgondnokság aktuális ténykedésével kapcsolatosan milyen tartalmú politikai vita bontakozott ki a felperes és a polgármester között. Mindkét fél nyilatkozatából olyan részleteket közöltek, amelyek egymás mellett félreérthetőek. A felülvizsgálati kérelem álláspontja szerint jelentősége volt annak a ténynek, hogy a cikk megírásakor már rég nem voltak a polgármestert halállal fenyegető feliratok ... utcáin, ezért csupán csak archív, régi felvételt tudott betenni az I. rendű alperes illusztrációként.
- [17] Az alperesi írás felvetése tehát önmagában valótlan, hamis: halállal fenyegető falfirkák nem voltak a cikk megírásakor a városban, a felperes és a polgármester bejegyzései sem erről szóltak, ilyen tartalmat csupán az I. rendű alperes adott a cikknek. A cikk által hozzáadott tartalmi többletnek a cikk megírásakor nem volt aktualitása és valóságtartalma sem. Az I. rendű alperes figyelemfelkeltés céljából keverte bele a halállal fenyegető falfirkákat az írásába. Mivel a cikk így az átlagolvasót téves következtetés levonására indította, ezért helye van a helyreigazításnak.
- [18] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben indítványozták a jogerős ítélet hatályában fenntartását.
- [19] Megítélésük szerint a felülvizsgálati kérelem nem felelt meg a Pp. 423. § (1) bekezdésének, mivel a felperes nem jelölte meg pontosan, hogy a Kúria mely jogszabályok tekintetében vizsgálja felül a

másodfokú bíróság ítéletét.

- [20] A másodfokú bíróság az alperesek álláspontja szerint megalapozottan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó anyagi jognak nem felelt meg, a lefolytatott bizonyítás eredménye okszerűtlen és a megállapított tényekből helye volt az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonásának. A Fővárosi Ítéltábla másik ügyben hozott ítélete nem minősül jogszabálynak, nem képezi a perbeli felülvizsgálati eljárás tárgyát, annak az ítéletnek a megállapításaival nem támaszthatja alá a felperes érvelését. Kiemelte, hogy nincs jelentősége, hogy a falfirkák mikor jelentek meg, tekintettel arra, hogy az üzenetváltás kitért ezen falfirkákra is, ebből következőn felperes tudta, hogy milyen tartalmú bejegyzésre reagál, a bejegyzések alapján a vita a halállal fenyegető falfirkákról is szólt.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [21] A felülvizsgálati kérelem az alábbiakra figyelemmel eredménytelen.
- [22] A felperes felülvizsgálati kérelméből egyértelműen megállapítható, hogy a jogerős ítéletnek a kifogásolt szöveg tartalmából levont következtetéseit és jogértelmezését mennyiben és milyen okból támadta, ezáltal a PK 12. számú állásfoglalás és az Smtv. 12. § (1) bekezdésének megsértését milyen indokokkal állította. A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának nem volt akadálya.
- [23] Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. A PK 12. számú állásfoglalás értelmében a kifogásolt közléseket, kifejezéseket valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A PK 12. számú állásfoglalás indokolása szerint a jogsértő közlés történhet közvetetten: célzásokkal, utalásokkal, egyes tényállásrészek elhagyásával, a tényálláselemek téves következtetésre indító csoportosításával. Helyreigazításnak van helye továbbá akkor is, ha a sajtó valamely nyilatkozat lényeges értelmének a megváltoztatásával, a nyilatkozat egyes elemeinek a kihagyásával vagy átcsoportosításával tünteti fel hamis színben a valóságot. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtóhelyreigazítás alapja. Más megítélés alá esik ugyanakkor a bírálat, értékelés, ha a sajtóközlemény a megbírált személyt tévesen idézi, és ezzel a megbírált személyiségét érintően tesz vagy fejez ki

valótlan tényállítást, illetőleg tüntet fel való tény hamis színben.

- [24] A jogerős ítélet helytállóan tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperes helyi politikusként közéleti szereplő, akinek egy közéleti vitában tett nyilatkozata képezte a cikk, illetve a helyreigazítás tárgyát. A PK 12. számú állásfoglalásra, és az Alkotmánybíróság jogerős ítéletben hivatkozott határozataira is figyelemmel a felperest a nyilatkozatának bírálatát kifejező megnyilvánulásokkal kapcsolatban nagyobb túrési kötelezettség terhelte. A közéleti vita és a bírálat szabadságára is figyelemmel önmagában nem jogsértő és a közéleti vita kibontakozásának része, ha a közéleti megszólalásból annak bírálója valamely gondolatot kiemel, és azt más szempontú kritikai megvilágításba helyezve mutatja be. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése és a PK 12. számú állásfoglalás idézett szempontjai alapján az volt vizsgálható, hogy a nyilatkozat töredékes, vagy helytelen idézésével, valótlan tartalmú összefüggésekbe helyezésével az alperes a helyreigazítási kérelemben sérelmezett hamis színben tüntette-e fel a felperest.
- [25] A jogerős ítélet a PK 12. számú állásfoglalásnak és a fenti szempontoknak megfelelően vizsgálta és értékelte a kifogásolt közleményt. Helytállóan tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felperes nem általában fejtette ki a véleményét, hanem a polgármester ezzel kapcsolatos megszólalására reagált. A polgármester pedig kifejezetten bevonta a feliratok városgondnokság által történt eltávolításával kapcsolatos helyi közéleti vitába az őt rágalmazó, illetve halállal, akasztással fenyegető feliratokat. A felülvizsgálati kérelem álláspontjával szemben nem a cikk szerzője, hanem maga a polgármester tette a részben a Facebookon zajló közéleti diskurzus részévé a polgármestert személy szerint gyalázó, illetve halállal fenyegető feliratokat. Alaptalan volt ezért az a felperesi érvelés, mely szerint a közéleti vita és a polgármester megszólalása is csak a ... sértő feliratokról szólt.
- [26] A felperes valós tényként hivatkozott nyilatkozatát, gondolatát, mely szerint a magántulajdonról nem közpénzen kell eltávolítani a ... sértő, mocskolódó megjegyzéseket, a cikk szövegében, nem eltorzítva idézte. Szintén a tartalmának megfelelően idézte a polgármester nyilatkozatát. Abból, hogy a kifogásolt cikk a polgármester megszólalását, illetve a felperes arra adott nyilatkozatát sem teljességében ismertetette, hanem azoknak két lényeges mondanivalóját, a felperesi reakció hangsúlyát kritizálva szembeállította, nem következett a felperes nyilatkozatának eltorzítása, valós tények hamis színben feltüntetése.
- [27] A polgármesteri megszólalásra, mint előzményre figyelemmel a felperesi Facebook bejegyzés egésze sem értelmezhető az átlagolvasó számára akként, hogy a felperes kizárólag a ..., mint pártot

mocskoló megjegyzések közpénzen történő eltávolítását kifogásolja, a polgármestert érintő, őt fenyegető falfirkák magántulajdonú felületekről, közpénzen való eltávolításával egyetért. A jogerős ítélet helyesen értékelte ebben a körben azt, hogy a felperes a polgármester olyan megszólalására reagált, amely a polgármestert személy szerint gyalázó, illetve halállal fenyegető feliratokat is érintette, valamint a felperes az őt levágott fejjel ábrázoló képpel vetette össze más feliratok eltávolítását. Azzal ezért, hogy a felperes nyilatkozatát nem teljes egészében ismertette a cikk, nem tüntetett fel az alperes a keresetlevélben írt tartalommal valós tény hamis színben.

- [28] A per tárgyát a felperesnek a polgármester megszólalására tett nyilatkozata valós vagy hamis közvetítése, ezáltal a közvetítés jogsértő voltának megítélése képezte. Nem pedig az a kérdés, hogy a polgármester megalapozottan vonta-e be a feliratok törlésével kapcsolatos közéleti vitába az őt személy szerint érintő, mocskoló vagy halállal fenyegető feliratokat, az adott időpontban is megjelentek-e ilyen feliratok vagy sem. Nem volt jelentősége ezért annak, hogy ténylegesen milyen feliratok jelentek meg bizonyíthatóan a nyilatkozatok időpontjában a városban, illetve annak sem, hogy a cikket az alperes a városban megjelent korábbi fenyegető feliratok archív fényképével illusztrálta.
- [29] A „Lenin fiúkra” vonatkozó cím nem a felperesre, hanem a halálos tartalmú feliratokat felfirkáló személyekre vonatkozik. Nem vonható le abból olyan következtetés az átlagolvasó számára, hogy a felperes bármilyen módon egyetértene a fenyegetéssel.
- [30] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglalt okokból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

#### **Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat**

- [31] Smtv. 12. § (1) bekezdése, PK 12. számú állásfoglalás

#### **Záró rész**

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes köteles a felülvizsgálati eljárással felmerült perköltség, az alperesek jogi képviselőjének a tárgyaláson kívüli eljárást figyelembe véve megállapított, áfa nélkül számított munkadíja megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdései alapján. A le nem rótt felülvizsgálati illetékről a

Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2019. november 13.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Istenes Attila s.k.  
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

S.K.

bírósági ügyintéző